

syn, som er gjældende for Forældrene og Lærlingen, og det er, hvorledes Drengen skal uddannes til at blive dygtig i sit Fag. Det er altsaa de to Hensyn; men naar vi nu se paa Sagen i al Almindelighed, da er det, som jeg mente, Loven skulde stærke, det, at tage Forholdsregler overfor Mestrene; Loven skulde pege paa, at det Udbytte, vi forlange, er, at Lærlingen bliver uddannet til at blive dygtig i sit Fag. Naar vi se paa Forholdene, saaledes som de ere, da er det saaledes — her i Kjøbenhavn kjender jeg nu ikke meget til dem, men i Provindserne er det saaledes, — hvad ogsaa Folk, der sende Børnene i Lære, meget godt vide, at den yngste Dreng er, hvad man kalder lille Pige i Forretningen, det vil sige, han løber Madmoderens Vrinder; og hvad Professionen angaar, da kommer han senere til det, men ikke det Nar, han er yngst Dreng. Det er en Fordring, jeg tror, vi maa stille skarpt frem, at Drengen skal uddannes i sit Fag. Naar vi komme med denne bestemte Fordring, da er jeg enig med det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (P. Holm) i, at Tingene ville komme til at stille sig anderledes, vi vilde da faae de dygtige Mestere frem, de, der ville tage Hensyn til at uddanne Drengen; men de ville ogsaa stille stærkere Krav og Betingelser og forlange en Sum for at uddanne en saadan Dreng i sit Fag, f. Ex. paa 5 Nar, og naar han er saadan, at han har det for Die, saa vil han ogsaa paa ganske faa Udtagelser nær kunne uddanne Drengen i 5 Nar. Det vil efter min Mening udvikle sig til, at det bliver kostbarere at faae Drengen uddannet, naar han skal staa 5 Nar i Lære, men der tror jeg, at Staten kan træde til, saa at en fattig Dreng kan faae Understøttelse til at blive uddannet i 5 Nar. Jeg tror, at det er den Udvikling, Loven skal tage Sigte paa, og ikke det økonomiske Udbytte. Det er Noget, Loven skal staa fast, at vi ville have dygtig uddannede Lærlinge, og det tror jeg, vi kunne naae til, naar de komme til at staa i Lære i 5 Nar; men saa kommer ogsaa det Offentlige til at tage fat her som paa mange andre Steder. Der er enkelte Ting i Lovforslaget, som jeg kunde have lyst til at berøre, men som jeg ikke her skal komme nærmere ind paa, saaledes med Hensyn til Arbejde udenfor Faget, hvorvidt Drengene maa tage Del i saadant Arbejde eller ei. Jeg skal kun løselig berøre, at der er Professioner, hvor Arbejdet nødvendigvis kommer til at staa stille i 3, 4 eller 5 Dage paa Grund af naturlige Forhold; jeg tror, det er meningsløst, om Loven vilde bestemt paahyde, at Drengen ikke maatte tage Del i

andre Arbejder i den Tid; naar Drengen er villig dertil, skal Loven ikke sætte sig imellem; thi han har bedre af at tage Del i Arbejdet end at gaa og drive i 4—5 Dage. Ligesaa med Hensyn til § 16 — 4, 5 og 6 kunde jeg ønske, at det kom ind under § 17, fordi jeg tror, det er temmelig skarpe Bestemmelser overfor den Mester, som kommer til at staa overfor de Lærlinge.

P. Holm: Maa jeg bede om Ordet?

Formanden (Høgstrø): Under Forsættning af Thingets Samtykke (Ophold) giver jeg det ærede Medlem Ordet.

P. Holm: Med Hensyn til den Institution, som jeg vilde have tilstede, for at der kunde være en Vejledning i Reining af, hvor Folk skulde sætte Børn i Lære, siger den ærede Minister, at der kunde være saa mange andre Omraader, hvor en saadan kunde være ønskelig. Folk kunde saaledes f. Ex. ogsaa spørge: Hvor skal jeg sætte min Søn i Skole? Det forekommer mig dog ikke, at dette rigtigt harmonerer; Skolen er noget Andet. Vi have Statskoler, og de fleste vide, hvad disse hyde, og det Første, der her fremstiller sig for Forældrene, og som for det store Flertals Bedkommende er det Afgjørende, er dette: Have vi Raad til at sætte Børnene andre Steder end i Statskolen; thi ellers have de ikke andet Valg. Men en ganske anden Sag er det med Lærlinge. For Skolernes Bedkommende er der i det Hele taget langt større Betingelser tilstede for, at Forældrene kunne have Kjendskab til dem, og til, hvilken Uddannelse de give Børnene — og det har Folk i Almindelighed — men naar Børnene ere konfirmerede og skulle i Lære, have Forældrene ikke et saadant Kjendskab til Mestrene i de forskellige Fag, at de vide, hvilke af dem de kunne betro den nærmere Uddannelse af deres Børn i faglig Henseende. Den ærede Minister tvivlede om, der var Mestere, der vilde underkaste sig et saadant Formynderstab, naar de skulde antage Lærlinge. Ja, maaste en Del ikke ville, og det ser jeg nu ingen Ulykke i; de, der ikke vilde, kunde jo undlade at tage Lærlinge; men de, som havde Interesse og Evne til at uddanne Lærlinge, vilde melde sig, og vi vilde komme til, at disse Mænd skulde modtage en Støtte og Hjælp til at kunne uddanne Lærlinge til dygtige Mennesker.

Da ikke Flere begjærede Ordet, blev Forhandlingen sluttet.